

OPINTO- JA URAOHJAUS

**Mitä rikosseuraamusalan
kokonaisvaltaisen
opinto- ja uraohjauksen
tulisi sisältää**

Ohjauksella tarkoitetaan monenlaista toimintaa, joka antaa kaikenikäisille ja eri elämäntilanteissa oleville elinikäisen mahdollisuuden tunnistaa kykynsä, vahvuutensa ja kiinnostuksenkohteensa tarkoituksenmukaisten koulutukseen ja ammattiin liittyvien valintojen tekemiseksi.

Se auttaa yksilöitä hallitsemaan ja ohjaamaan elämäänsä kautta oppimisen, työn tai muiden elämäntilanteiden kautta (elinikäinen oppiminen).

Opinto- ja uraohjausta voivat antaa mm. opinto-ohjaajat, erityisohjaajat, työnjohtajat, opettajat ja työvoimahallinnon eri edustajat yksilöllisesti tai ryhmämuotoisesti osana vankilassa tarjottavia eri koulutuksia ja työtoimintoja.

www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/educ/104236.pdf

SAATAVUUS JA YKSILÖLLISYYS

Kaikkia rikosseuraamusalalla työskenteleviä ja kaikkia vankeja tulee informoida opinto- ja uraohjausmahdollisuuksista. Palvelua on tarjottava eri kanavien välityksellä sekä fyysisesti henkilökohtaisena ohjauksena että tietotekniikan avulla. Opinto- ja uraohjausta on oltava saatavana koko tuomion ajan yksilökohtaisten tarpeiden mukaan. Informaatiota ohjauksesta on oltava tarjolla eri kielillä. Opinto- ja uraohjauksen tulee olla yksilön tarpeet ja toiveet huomioivaa.

OPINTO- JA URAOHJAUKSEN SISÄLTÖ

Opinto- ja uraohjaus toimii parhaiten, kun se koostuu useista erilaisista katkeamattomasti toisiaan seuraavista ja keskenään yhteensopivista toimenpiteistä. Vankien tulee saada eri tahojen järjestämää opinto- ja uraohjausta, ja näiden ohjausten tulisi muodostaa urakehitystä tukeva yhtenäinen kokonaisuus.

Opinto- ja uraohjaus sisältää mm.

- tiedon saannin koulutus- ja työllistymismahdollisuuksista
- olemassa olevan osaamisen ja työkokemuksen kartoittamisen ja urasuunnitelman laatimisen
- tutustumisen eri ammattialoihin ja eri oppilaitoksiin

Rikostaustaisten kohdalla on tärkeää huomioida mm. SORA-lainsäädäntö ja muut mahdolliset työllistymiseen vaikuttavat tekijät.

PALVELUJATKUMO

Vankila koordinoi ja sopii opinto- ja uraohjausta tarjoavien toimijoiden kanssa roolit ja tehtävät ja luo tarkoituksenmukaiset yhteistyömuodot tarvittaessa kirjallisella sopimuksella. Erytystä huomiota on kiinnitettävä sujuvaan yhteistyöhön eri nivelvaiheissa (mm. vankilaan tulo, siirto toiseen laitokseen/ valvottuun koevapauteen/vapauteen).

LAATU

Toimijoilla on oltava yhteinen käsitys tavoitteesta: opinto- ja uraohjauksen tulee osaltaan edistää vankien osallistumista koulutukseen ja työhön. Opinto- ja uraohjausta antavilla on oltava riittävä asiantuntemus, työnkuvaansa nähden tarkoituksenmukainen koulutus ja mahdollisuus kehittää osaamistaan (elinikäinen oppiminen). Palautetta ohjaamisesta kerätään ja sitä hyödynnetään toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.